

Rys. 1 przedstawia widok przyrządu w ogólnym zestawieniu, rys. 2+3 — szczegóły konstrukcji.

Przyrząd (rys. 2 i 3) składa się z dwóch szklanych pojemników (1), każdy o objętości 5 l, połączonych z sobą u dołu wspólną rurką (2), zawierającą czteropiętrowy kurek (3). W skrajnym położeniu kurka, wskazanym na rys. 2+3, napełnia się prawy pojemnik i jednocześnie opóźnia się lewy, w położeniu zaś przeciwnym — odwrotnie.

Płyn dopływa do pojemnika z pomocy przez filtr (4) w kierunku strzałki a. Pojemnik jest prawidłowo napełniony gdy poziom płynu osiągnie drugą krawędź napojony, gdy poziom płynu osiągnie drugą krawędź

2,355. **Rozporządzenie Głównego Urzędu Miar** **o dopuszczeniu do legalizacji przyrządów do odmierzania** **benzyny typu RP TD3, wytwarzanych przez firmę J. Courtioux** **w Paryżu, typ fabr. C, F, FC, MC i R.**

Na podstawie art. 11, 12 i 16 Dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. poz. 211), § 19 Ustawy Rzeszy Niemieckiej o miarach (Mass- u. Gewichtsordnung) z dnia 30 maja 1908 r. (R. G. Bl. str. 349) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. poz. 166) zarządza się co następuje:

W celu wywzorowania przestrzeni mierniczej na rurę są nasunięte litarki aluminiowe (12)

Przepisy ogólne.

§ 1.

Dopuszcza się do legalizacji przyrządy do odmierzania benzyny typu poniżej opisanego, wytwarzane przez firmę J. Courtioux w Paryżu, typ fabr. C, F, FC, MC i R.

Przyrządy te powinny być zaopatrzone w znak typu RP TD3.

§ 2.

Przyrządy te powinny odpowiadać postanowieniom przepisów o warunkach legalizowania złożonych przyrządów do odmierzania płynów (POM poz. 2,35).

Zakres stosowania.

§ 3.

Przyrządy te dozwala się stosować do odmierzania olejów mineralnych, w szczególności benzyny dla samochodów.

Przepisy obowiązujące w miernictwie.

Czasopismo wydawane przez Główny Urząd Miar.

Warszawa, dnia 23 sierpnia 1926 r.

Układać w porządku wielkości liczb tytułowych.

Cena 46 groszy.

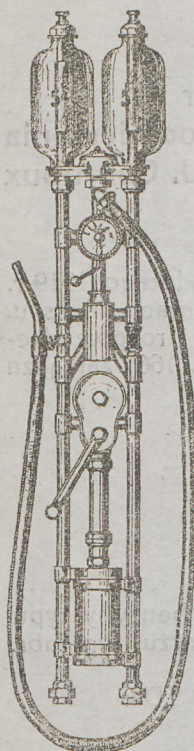
№ 252.

Opis konstrukcji i działania.

§ 4.

Rys. 1 przedstawia widok przyrządu w ogólnym zestawieniu, rys. 2+6 — szczegóły konstrukcji.

Przyrząd (rys. 2 i 3) składa się z dwóch *szklanych* pojemników (1), każdy o objętości 5 l, połączonych z sobą u dołu wspólną oprawą (2), zawierającą czteroprzełotowy kurek (3). W skrajnym położeniu kurka, wskazanym na rys. 2+4, napelnia się prawy pojemnik, a jednocześnie opróżnia się lewy, w położeniu zaś przeciwnym — odwrotnie.

rys. 1.

Płyn dopływa do pojemnika z pompy przez filtr rurą (4) w kierunku strzałki *a*. Pojemnik jest prawidłowo napelniony, gdy poziom płynu osiągnie dolną krawędź otworków (5) w rurze przelewowej (6) i zacznie się przez nie przelewać. Płyn, przelewający się przy dalszym pompowaniu, wraca do zbiornika jedną z rur (7), przepływając w kierunku strzałki *b* przez szklany wziernik (8), wspólny dla obydwóch pojemników. Ukazanie się płynu w tym wzierniku świadczy więc o prawidłowym napelnieniu pojemników.

Płyn odpływa do naczynia kupującego przez krótkie kolanko (9), do którego przykręcony jest wąż.

U góry każdy z pojemników oddzielnie ujęty jest oprawą (10), nakręconą na rurę przelewową. W oprawę zaś jest wkręcona rurka (11) u góry otwarta, przez którą ciśnienie atmosferyczne ma dostęp do wnętrza pojemników.

W celu dokładniejszego wywzorcowania przestrzeni mierniczej na rurę są nasunięte kążki aluminiowe (12) odpowiedniej wysokości.

Połączenie rury dopływowej (4), odpływowej (9) i przelewowych (7) z oprawą pojemników jest wykonane zapomocą stożkowych nasadek, dociśniętych nakrętkami (27).

Na rurze dopływowej umieszczony jest samoczynny wentyl zwrotny (28), zapobiegający powrotowi odmierzzonej porcji płynu do zbiornika.

§ 5.

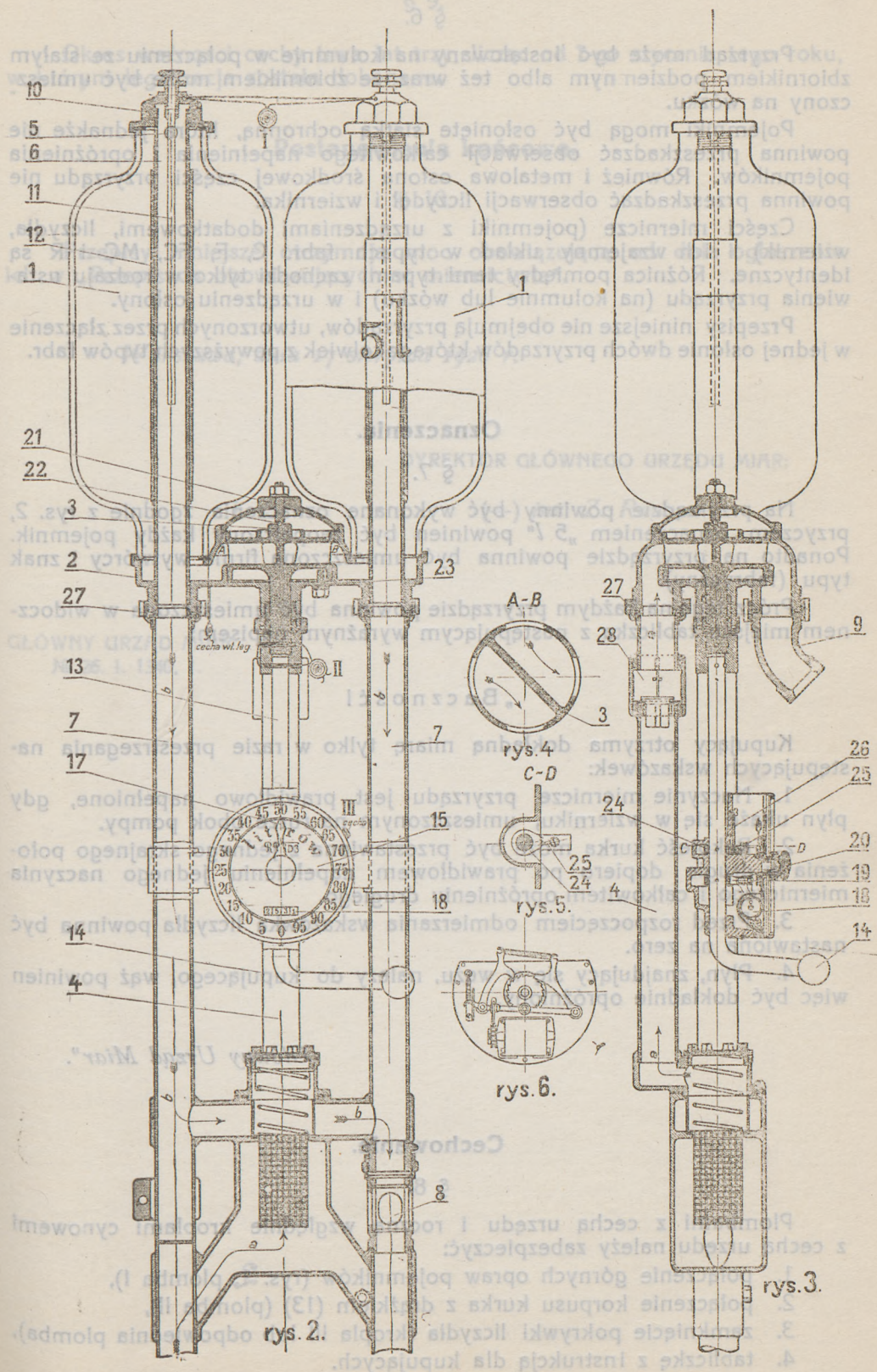
Kurek jest uruchamiany drążkiem (13), zakończonym rękojeścią (14). Z drążkiem (13) są sprzężone dwa liczydła; jedno z nich zapomocą wskazówki (17) na tarczy liczbowej (15) wykazuje objętość płynu, odmierzoną dla poszczególnego kupującego, drugie zapomocą ruchomych kręgów cyfrowych, obracających się przed okienkiem (18) — ogólną liczbę pięciolitrowych odmierzeń od chwili uruchomienia przyrządu. Sprzężenie liczydeł z drążkiem (13) jest wykonane w ten sposób, że przesunięcie rękojeści (14) z jednego skrajnego położenia w drugie powoduje zapomocą zderzaka (19), rolki (20) i odpowiedniego mechanizmu dźwigniowego obrót wskazówki liczydła (15) o działkę, odpowiadającą 5 l, oraz obrót kręgu cyfrowego (18) o $\frac{1}{10}$ obrotu. Przy każdym dziesiątym obrocie krąg ten pociąga za sobą krąg sąsiedni, obracając go też o $\frac{1}{10}$ i t. d. Po odmierzenu 9999 porcji 5 litrowych liczydło (16) zaczyna znowu liczyć od zera. Szczegóły mechanizmu, uruchamiającego liczydła, widoczne są z rys. 3 i 6.

Przed rozpoczęciem odmierzania wskazówka (17) powinna być nastawiona ręcznie na zero.

Do regulacji docięnięcia korpusu kurka do jego gniazda służy śruba (21), opierająca się na stalowej kulce (22). Sztyft (23) służy do ograniczania obrotu kurka.

Na drążku (13) jest zaklinowany segment zębaty (24), sprzężony z zapadką (25). Z chwilą, gdy kurek jest już o tyle wyprowadzony ze skrajnego położenia, iż rozpoczyna się wylew płynu z pojemnika, zapadka ta

uniemożliwia cofnięcie rękojeści (14). Cofnięcie to staje się możliwe dopiero wtedy, gdy rękojeść znajdzie się w przeciwnym skrajnym poło-

żeniu, a zapadka zostanie zwolniona i doprowadzona do środkowego poło-
żenia sprężyną (26). Zarówno segment jak i zapadka są wykonane ze

stali hartowanej. Liczydła zostają uruchomione dopiero w chwili, gdy cofnięcie rękojeści nie jest już możliwe.

§ 6.

Przyrząd może być instalowany na kolumnie w połączeniu ze stałym zbiornikiem podziernym albo też wraz ze zbiornikiem może być umieszczony na wózku.

Pojemniki mogą być osłonięte siatką ochronną, która jednakże nie powinna przeszkadzać obserwacji całkowitego napełnienia i opróżnienia pojemników. Również i metalowa osłona środkowej części przyrządu nie powinna przeszkadzać obserwacji liczydła i wziernika.

Części miernicze (pojemniki z urządzeniami dodatkowymi, liczydła, wziernik) i ich wzajemny układ w typach fabr. C, F, FC, MC i R są identyczne. Różnica pomiędzy temi typami zachodzi tylko w rodzaju ustawienia przyrządu (na kolumnie lub wózku) i w urządzeniu osłony.

Przepisy niniejsze nie obejmują przyrządów, utworzonych przez złączenie w jednej osłonie dwóch przyrządów któregośkolwiek z powyższych typów fabr.

Oznaczenia.

§ 7.

Na przyrządzie powinny być wykonane oznaczenia zgodnie z rys. 2, przyczem oznaczeniem „5” powinien być zaopatrzony każdy pojemnik. Ponadto na przyrządzie powinna być umieszczona firma wytwórcy i znak typu (fabryczny).

Prócz tego na każdym przyrządzie powinna być umieszczona w widocznym miejscu tabliczka z następującym wyraźnym napisem:

„Bacność!

Kupujący otrzyma dokładną miarę tylko w razie przestrzegania następujących wskazówek:

1. Naczynie miernicze przyrządu jest prawidłowo napełnione, gdy płyn ukaże się w wzierniku, umieszczonym na rurze obok pompy.
2. Rękojeść kurka może być przestawiona z jednego skrajnego położenia w drugie dopiero po prawidłowym napełnieniu jednego naczynia mierniczego i całkowitem opróżnieniu drugiego.
3. Przed rozpoczęciem odmierzania wskazówka liczydła powinna być nastawiona na zero.
4. Płyn, znajdujący się w wężu, należy do kupującego, wąż powinien więc być dokładnie opróżniony.

Główny Urząd Miar”.

Cechowanie.

§ 8.

Plombami z cechą urzędu i roczną względnie kroplami cynowymi z cechą urzędu należy zabezpieczyć:

1. połączenie górnych opraw pojemników (rys. 2, plomba I),
2. połączenie korpusu kurka z drążkiem (13) (plomba II),
3. zamknięcie pokrywki liczydła (kropla III lub odpowiednia plomba),
4. tabliczkę z instrukcją dla kupujących.

Cechę wtórnej legalizacji umieszcza się na plombie, zawieszanej w sposób, wskazany na rys. 2.

Ważność cechy.

§ 9.

Okres ważności cechy trwa lat trzy, licząc od 1-go stycznia tego roku, w którym legalizacja została dokonana.

Postanowienia końcowe.

§ 10.

Przepisy niniejsze otrzymują moc obowiązującą od dnia ogłoszenia ich w „Przepisach obowiązujących w miernictwie“.

Warszawa, dnia 17 sierpnia 1926 r.

DYREKTOR GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR:

L. S.

(—) *inż. Z. Rauszer*

GŁÓWNY URZĄD MIAR

№ 26. I. 1340, 1.

2,956314/1.

**Rozporządzenie Głównego Urzędu Miar
o uchyleniu rozporządzenia o dopuszczeniu do legalizacji liczników energii elektrycznej typu RPT 3,14, budowanych przez firmę Ganz w Budapeszcie.**

Na podstawie art. 11 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. poz. 211) i w myśl § 5 POM poz. 202 zarządza się co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie Głównego Urzędu Miar z dnia 12 stycznia 1926 r. № 261.125.1 (POM poz. 2,956314), którem dopuszczone zostały do legalizacji liczniki motorowe indukcyjne prądu jednofazowego, znak fabryczny BA 1 (dwuprzewodowe) i BA 2 (trójprzewodowe), budowane przez firmę Ganz w Budapeszcie, uchyla się.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze otrzymuje moc obowiązującą z dniem 1 września 1927 r.

Warszawa, dnia 7 sierpnia 1926 r.

DYREKTOR GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR:

L. S.

(—) *int. Z. Roussier*

GŁÓWNY URZĄD MIAR

№ 251, 1201. 1.

Przepisy obowiązujące w miernictwie.

Czasopismo wydawane przez Główny Urząd Miar.

Warszawa, dnia 30 sierpnia 1926 r.

Układać w porządku wielkości bez tygodni.

Cena 9 groszy.

№ 251

